

A quality product from

ଷବ୍ଦୀଆହେ

ବହାର

ଅଛି!

ନନ୍ଦନକାନନ୍ ଜୀବ ଉଦ୍ୟାନ

ଆକର୍ଷଣୀୟ ଜନ୍ମ ସଂଗ୍ରହ

- ୧୭ ପ୍ରଜାତିର ୪୧୯ ଟି ଜୀବଜନ୍ମ
- ୧୧୪ ଟି ଭାରତୀୟ ଓ ଅଣ ଟି ବିଦେଶୀ ପ୍ରଜାତିର ଜୀବଜନ୍ମ
- ୪୮ ପ୍ରଜାତିର ସ୍ଵନ୍ୟପାୟୀ, ଟାଙ୍କ ପ୍ରଜାତିର ପକ୍ଷୀ, ୩୧ ପ୍ରଜାତିର ସରୀସ୍ପଦ ଓ ୨ ପ୍ରଜାତିର ଉଭୟଜର ପ୍ରାଣୀ
- ଭାରତୀୟ ପ୍ରାଣୀ ଉଦ୍ୟାନ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନନ୍ଦନକାନନ୍ଦରେ ଜୀବଜନ୍ମଙ୍କ ପରୋଇ ସଂଗ୍ରହ

ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ସ୍ଵବିଧା

- ବହୁତଳ ଗାଡ଼ି ରହଣି ସ୍ଥଳ
- ୪ ଟି ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ସଫାରି
- ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟାଚେରୀ ଚାଲିତ ଯାନର ସ୍ଵବିଧା
- ବ୍ୟାଚେରୀ ଚାଲିତ ଶିଶୁ ରେଲ ଗାଡ଼ି
- ନୌକାବିହାର
- ଗ୍ରାନ୍ଟାଲ୍ୟୁ ଏବଂ ଡିଜିଟାଲ କେନ୍ଦ୍ର
- ରଜ୍ୟପଥ
- ପାଦଚଲା ବିହୁଙ୍କ ସରଣୀ

ସଂରକ୍ଷଣ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

- “ନନ୍ଦନକାନନ୍ଦରେ ଗୋଟିଏ ଦିନ” - ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
- ପ୍ରାଣୀ ଉଦ୍ୟାନ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
- ବିଭିନ୍ନ ପରିବେଶ ସମ୍ମନ୍ୟ ଦିବସ ପାଲନ
- ଗବେଷଣାମୂଳ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
- ପ୍ରାଣୀ ଉଦ୍ୟାନ ସ୍ଥାନରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
- ପ୍ରାଣୀ ଉଦ୍ୟାନ ସମ୍ମନ୍ୟ ବାହ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
- ବିଜ୍ଞାନରେ ନାଗରିକଙ୍କ ଯୋଗଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଉତ୍ସମାନର ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

- ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଲ୍ୟ
- ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା ସେବା
- ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ଶାବକ ପାଲନ କେନ୍ଦ୍ର

ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରଜନନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

- ବିଶ୍ୱରେ ଏକମାତ୍ର ଭାରତୀୟ ବଜ୍ରକାପୁ ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରଜନନ କେନ୍ଦ୍ର
- ମହାନଦୀରେ ଘଢିଆଳ ପ୍ରଜାତିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପ୍ରକଳ୍ପ
- ବାଘ, ଗୁରାଣ୍ଟି ଏବଂ ଲମ୍ବା ଥଣ୍ଡିଆ ଶାରୁଣାମାନଙ୍କ ପ୍ରଜନନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
- ସଂରକ୍ଷଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ର

ସଂଖ୍ୟେପରେ
ମାରିବାକୁ ଧମକ
ଦେବା ଅଭିଯୋଗରେ
ଜଣେ ଗିରିପା

କଟକ ସଦର, ୨୪ ଏମ୍‌ଆର୍ (ଶୁଣାକ୍ତିକାର ଜେଳ)

ରାତିରେ ହୃଦୟଟା ରୋଟୀ, ସମ୍ପର୍କୀୟ

କଟକ, ୨୪ ଏମ୍‌ଆର୍ (ଶୁଣାକ୍ତିକାର ଜେଳ)

ଏସଂହିତା ନନ୍ଦପା କାନ୍ଦୁଆଲଟିରେ ଅବସ୍ଥା

ଇରିଜି କଷରେ ଖରାପ ଏସି, ଗରମରେ ଛଟପଟ ଗୋଗା

ଶୁଣାକ୍ତିକାର ଭାଙ୍ଗି ମେଡିକଲ କଲେଜ ଆଣ୍ଟ ହେରିଗାଲ୍ (ଏସଂହିତା) ର ନନ୍ଦପା କାନ୍ଦୁଆଲଟିରେ ଅବସ୍ଥା ଦେଖାଯେଛନ୍ତି। ନନ୍ଦପା କାନ୍ଦୁଆଲଟିରେ ଥିବା ଲେଇଜି କଷରେ ଏବଂ ଦାର୍ଢିଦିନ ହେବ ଅଚଳ ହୋଇପାରିଛି। ଏପରି ଏଠାରେ ରାତିରେ ହୃଦୟରେ ବିଭାଗରେ ଭାଙ୍ଗି ରହିଯାଇଛନ୍ତି। ମାତ୍ର ଜଣେ କି ମୁକ୍ତଜଣ ଭାଙ୍ଗି ରାଗା ସେବାରେ ନିଯୋଜିତ ରହିଛନ୍ତି। କାନ୍ଦୁଆଲଟିରେ ରାତି ସମୟରେ ଆସୁଥିବା ଗୁରୁତର ରୋଗୀ ପାଇଁ ନାହିଁ ନ ଥିବା ଅବସ୍ଥାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିବାର ଜାବନ୍ତରୁ ମାରିଦେବାକୁ ଜଣା ବ୍ୟକ୍ତି ଉଦୟମ କରିଥିଲେ। ଅନ୍ୟ ଜଣ ଫେରାର ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି। ଏ ନେଇ ଆନାରେ ଏକ ମାମଳା (ନଂ. ୧୯୯ / ୨୦୨୫)ରେ ରୁକ୍ଷ ହେଲାଇଛି।

ମିଥୁବା ସୁତନା ପ୍ରତାବକ, ମେଡିକଲ ନନ୍ଦପା କାନ୍ଦୁଆଲଟି

ରାତିରେ ଭାଙ୍ଗି ଜଣେ ରହିଛନ୍ତି, ଯାହାକି ରୋଗୀ ସଂଖ୍ୟା ମୁତ୍ତାବକ ଯଥେଷ୍ଟ ନ ଥିବା ରୁକ୍ଷର ରୋଗୀ ଉପମୁଖ ସେବା ପାଇଁ ପାରୁନାହାନ୍ତି। ସେହିପରି ନନ୍ଦପା କାନ୍ଦୁଆଲଟିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥାବେଳେ ଏହି ପରିଵର୍ତ୍ତନରେ ଥିବା ଲେଇଜି କଷରେ ଏବଂ ବହୁ ଦିନ ହେବ ଖରାପ ହୋଇ ଅଚଳ ଅବସ୍ଥାରେ ପରି ରହିଛି। ଏଠାରେ ପରି ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ପ୍ରାୟ ୩୦ ରୁ ଅଧିକ ରୁକ୍ଷର ରୋଗୀଙ୍କ ଲେଇଜି କରାଯାଇଥାଏ। ମୁଖ୍ୟତଃ ହୃଦୟରେ ସମୟା ଥିବା ରୁକ୍ଷର ରୋଗୀ ଏଠାରେ ଲେଇଜି କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଖରାପ ହେବ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ପରି ରହିଛନ୍ତି। ଏହି ଅବସରେ ସେଠାକାର ବୋଗୋଟା ସମ୍ବନ୍ଧ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ସମ୍ଭାବ କରିଥିଲା। ଏପରି ଏକାଦଶ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ମାରିଆଠାରେ ଏକାଦଶ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ପରିବାର ଯୋଗ ଦିବସ ପାଇନାକୁ ତାଙ୍କ ସହ ଏକାଦଶ ହୋଇଥିଲେ ହଜାର ହଜାର ପ୍ଲାଟାର୍କୁ ସେଠାକାର ସରକାର ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ରୁକ୍ଷ ଦେବାର କାରଣ ହେଉଛି, ଗର୍ଭ ଏକ ଦଶକ ପ୍ରାୟ ୧୦୧୪ରେ କଲିମିଆ ସରକାର ଓ ଏପରିଥାର ଗର୍ଭାକାର ପରିବାର କାରଣ ହେଉଛି। ଏହି ଅବସରେ ମେଡିକଲ ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାର ପ୍ରଫେସର ଡା. ଗୋମେ ଶପଥାଙ୍କ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମିଳ ପାରିନାହିଁ।

ରଥଯାତ୍ରୀ ପୂର୍ବରୁ କଜକ ଚାନ୍ଦିନୀକୋକ ରଥଖଳାରେ ରଥର ସାରଥକୁ ରଙ୍ଗ ଦେଉଛନ୍ତି ଜଣେ ଶିର୍ଷା। (ଫଟୋ: ରାଜକିଶୋର ମହାନ୍ତି)

କଲମିଆ ସଂସଦରେ ସମ୍ମେଧୁତ କଲେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରବିଶଙ୍କର

କଟକ, ୨୪ ଏମ୍‌ଆର୍ (କାର୍ତ୍ତିକ ସାହୁ)

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରବିଶଙ୍କର

ଭଲିଗୁରୁତ୍ୱାଳାପାରେ। କିନ୍ତୁ ଯେ କୌଣସି ଉଦୟମର ଆରମ୍ଭ ତ ଏକ ସପ୍ତର ହେଲାଇଥାଏ। ସମ୍ପର୍କୁ ଏକ ପେମନ୍ୟ ଏବଂ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶେଷ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଖାଯାଇବା ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରିଥିଲେ। କଲମିଆ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷର ଶ୍ରୀ ରବିଶଙ୍କରଙ୍କ ତଳକ ଅନୁଶୀଳନ ଓ ବିଷ୍ଣୁବାଦିତାର ନିମନ୍ତରେ 'କାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିକା' ମେଲେ ପାଇଥାଏ କାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିକା କରିଥିଲେ।

ବାର୍ଷିକ ପ୍ରାୟ ଦଶବର୍ଷ ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ। ଏହି ଶାନ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗୁରୁଦେବ ପାଇଁ ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ। କଲମିଆ ସରକାର ଏବଂ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶେଷ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଖାଯାଇବା ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରିଥିଲେ।

ପ୍ରସବରେଲେ ଶିଶୁର ସ୍ନାନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ହାତ ସମୟା ଶୀର୍ଷକ କମଣାଳା

କଟକ, ୨୪ ଏମ୍‌ଆର୍ (କାର୍ତ୍ତିକ ସାହୁ)

କାଳିଗଲିରେ ସିଲ୍ ହେଲା ପାଣି କମଣାଳା

କଟକ, ୨୪ ଏମ୍‌ଆର୍ (କାର୍ତ୍ତିକ ସାହୁ)

କଟକ ମହାନଗର ନିଗମ (ସିଏମସି) ର ସାନ୍ଧ୍ୟ ବିଭାଗ କାଳିଗଲିରେ ଗାଲିଥିବା ଏକ ପାଣି କମଣାଳା ଉପରେ ମାଜନବାର ଚଢାଇଛନ୍ତି। ସାନ୍ଧ୍ୟ ବିଭାଗ ଟିମ ସେଠାରେ ରଥାରେ ଚଢାଇବା କରି ସମ୍ପନ୍ନ ପାଣି କମଣାଳା ସିଲ୍ କରାଯାଇଥିଲା। ୨୩ ପାଣି କମଣାଳା ଗାଲିଦିଲାଇନ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ବ୍ୟବସାୟ ପାଣିକୁ ବିଶୁଦ୍ଧ ନ କରି ୨୦ ଲିଟର ଜାରରେ ଚାହାଇ କରି ସମ୍ପନ୍ନ ପାଣି କମଣାଳା ସିଲ୍ କରାଯାଇଥିଲା। ୨୩ ପାଣି କମଣାଳା ଗାଲିଦିଲାଇନ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ବ୍ୟବସାୟ ପାଣିକୁ ବିଶୁଦ୍ଧ ନ କରି ୨୦ ଲିଟର ଜାରରେ ଚାହାଇ କରି ସମ୍ପନ୍ନ ପାଣି କମଣାଳା ସିଲ୍ କରାଯାଇଥିଲା। ୨୩ ପାଣି କମଣାଳା ଗାଲିଦିଲାଇନ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ବ୍ୟବସାୟ ପାଣିକୁ ବିଶୁଦ୍ଧ ନ କରି ୨୦ ଲିଟର ଜାରରେ ଚାହାଇ କରି ସମ୍ପନ୍ନ ପାଣି କମଣାଳା ସିଲ୍ କରାଯାଇଥିଲା।

କଟକ ମହାନଗର ନିଗମ ଏବଂ ମାଜନବାର ନିମନ୍ତରେ କମଣାଳା ସିଲ୍ କରାଯାଇଥିଲା।

କଟକ, ୨୪ ଏମ୍‌ଆର୍ (କାର୍ତ୍ତିକ ସାହୁ)

ରାତ୍ରୀ ନିର୍ମାଣ ବେଳେ କେନାଲର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହ୍ରାସ

ବର୍ଷାନିର୍ମାଣ ୨୭୦୦ ବଦଳରେ ୨୧୦୦ କ୍ୟୁଥେକ ଜଳ ପ୍ରବାହିତ

ତ୍ରୈତିନ ନଂ. ୧ ର ଯନ୍ତ୍ରାମାନେ ରାତ୍ରୀ ନିର୍ମାଣ ବେଳେ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ର ଯନ୍ତ୍ରାମାନଙ୍କ ପ୍ରାଚ୍ଯନ୍ତର ନ

ସଂଖେପରେ

ଜୀବଜୀବନ ପାଇଁ ଚାରାରୋପଣ ଜନ୍ମତି

‘ବିଜନ୍ତିର ଗାଁ ବିଜନ୍ତିର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରକଳ୍ପ’ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବ

ଆଠଗତ୍ତ ପଞ୍ଚାମୀତ ସମ୍ମିତିର ୧୦ମ ସାଧାରଣ ବୈୟକ

ଆଠଗଡ଼ି, ୨୪ | ଶ୍ରୀମତୀ ସତ୍ୟପ୍ରସାଦ ରଥ

ଆଠଗଢ଼ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ୧୦ମ
ସାଧାରଣ ବୈଠକ ପୂର୍ବାହ୍ନ ୧୯ଶାରେ
ବିଧାୟକ ରଣେତ୍ର ପ୍ରତାପ ସ୍ଥାଇଁଙ୍କ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି
ସମ୍ବିଳନୀ କଷରେ ମଙ୍ଗଳବାର ଅନୁଷ୍ଠାତ
ହୋଇଯାଇଅଛି । ବୈଠକରେ ପଞ୍ଚାୟତ
ସମିତି ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ମିନିଟି ଆଚାର୍ୟ,
ଉପାଧ୍ୟକ ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ମଲ୍ଲିକ, ବିଭିନ୍ନ
ଆକାଶ କୁମାର ପଣ୍ଡା, ମନ୍ତ୍ରଲବିର
ଅବକାରୀ ନବ କୁମାର କଟକିଆ,
ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଉନ୍ନତିନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାରୀ
ରମ୍ଭିରେଖା ନାଏକ ଓ ସହକାରୀ ନିର୍ବିହୀ

ତରିକା, ୨୪୦ (ଜାପାନ ଖା) କୁଳ ଗଦାଧରପୁର ପଞ୍ଚାୟତ ପ୍ଲଟ ଗଦାଧରପୁର ସେବା ସମବାୟ ସମିତି ପରିସରରେ ମଙ୍ଗଳବାର ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମବାୟ ବର୍ଷ ୨୦୨୫ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଯାଇଛି। ସମବାୟ ସମିତିର ସମ୍ପଦକ ଶାନ୍ତି କୁମାର ଖଣ୍ଡା ଏଥରେ ପୌରେହିତ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଏଥରେ ମୁଖ୍ୟ ଅନ୍ତିଭାବେ ବାଙ୍ଗ କେନ୍ଦ୍ର ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କୌରାହୀର ପରିଭା ଯୋଗଦେଇ କୃଷି, କୃଷିକାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଜିଜିନ ଯୋଜନା ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ । ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅନ୍ତିଭାବେ ସମବାୟର ରମେଶ କୁମାର ପଣ୍ଡା, ତରିକା ବାଙ୍ଗ କେନ୍ଦ୍ର ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍ଗ ତରିକା ଶାଖାର ପରିଚାଳକ ରମେଶ କୁମାର ସାହୁ ଗଦାଧରପୁର ସେବା ସମବାୟ ସମିତି ସଭାପତି ଉତ୍ସାହାଣୀ ସ୍ଵାଳ୍ପ, ପୂର୍ବତମ ସଭାପତି ବ୍ରାମରବର ସ୍ଵାଳ୍ପ, ଗଦାଧରପୁର ଗ୍ରାମ ସଭାପତି ଧନେଶ୍ୱର ସ୍ଵାଳ୍ପ, ପୂର୍ବତମ ସରସାଂ ପୁଣ୍ୟାସନ ସ୍ଵାଳ୍ପ, ତରିକା କୁଳର ୧୦ଟି ସମବାୟ ସମିତି ଗୋଷ୍ଠୀର ସଭାପତି ଗୋହିତ୍ତ କୁମାରରାତ୍ରି, ସମ୍ପଦକ ବିଷ୍ଣୁଚରଣ ନାୟକ ପ୍ରମୁଖ ଯୋଗଦେଇଥିଲୁ । ଏହି ଅବସରରେ ସମୟ ଅତିଥିକୁ ପୁଷ୍ପଗୁରୁ ଓ ଉତ୍ସବାୟ ଦେଇ ସ୍ଵାଗତ କରାଯାଇଥିଲା । କୃଷକମାନଙ୍କ ଜାବନର ଆର୍ଥିକ ମାନଦଣ୍ଡ ବୃଦ୍ଧିରେ ସମବାୟ ସମିତିର ଭୂମିକା ସମ୍ପର୍କରେ ଅଭିଭାବଣ ଦେଇଥିଲେ । ଗଦାଧରପୁର ସେବା ସମବାୟ ସମିତିର ଡିଜାଇନ୍ ସ୍ଥାନ ମନ୍ଦ୍ର, କର୍ମଚାରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ଵାଳ୍ପ, ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସେବା ସମବାୟ ସମିତି ଅଧ୍ୟାନରେ ପଞ୍ଚାକୃତ କୃଷକ ପ୍ରମୁଖ ପରିଚାଳନାରେ ସହଯୋଗ କରିଥିଲେ ।

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦାବି ଗାୟାଙ୍କ ଏମଣିଲ୍

ନିକଟରେ ଅଭିଯୋଗ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତକୋଇଲି, ୨୪ ଐ
(ଆଶାକ କୁମାର ମହାପାତ୍ର):

ନର୍ତ୍ତକୀୟଙ୍କ କୁଳ୍ପ ସାହେବ
ପଞ୍ଚାୟତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବଡ଼ଥାକନ
ଗ୍ରାମର ବହୁଚିକିତ୍ସା ବାବା

ବ୍ରଦ୍ଧ ଅବଧୂତ ପୁକାଳ ଦାସ
ମହାରାଜ ଓରପ କାଳୁବାବାଙ୍କ
ବିରୋଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ

କ୍ୟାମ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବାକୁ
ଗ୍ରାମଶ୍ଵଳ ଏସପିଙ୍କ ନିକଟରେ
ଦାବି କରାଯାଇଛନ୍ତି । ହିଁଦୁ

ଧର୍ମ, ସଂସ୍କୃତ ଓ ପରମାଣୁ
ବିରୋଧରେ ଅପମାନଜନକ
ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ

କରି କାଲୁବାବାଙ୍କ ବିରୋଧରେ
କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବାକୁ ରାଜ୍ୟ
ମାନବାଧ୍ୟକାର ପରିଷଦର

ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ସମ୍ବିତା ଦାସ, ରାଜ୍ୟ
ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକ ନାରାୟଣ
ବିଶ୍ୱାଳ, ରାଜ୍ୟ ଉପସଭାପତି

ସଞ୍ଜିତ ମହାନ୍ତି, କଟକ ଜିଲ୍ଲା
ମହିଳା ସଭାନେତ୍ରୀ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳୀ
ଦାସ, କଟକ ଜିଲ୍ଲା ମହିଳା

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଭାପତି
ଆଙ୍କାଷ୍ଠା ଦେଉରା, ରାଜ୍ୟ
ସହ ସମ୍ପାଦକ ରଞ୍ଜନ ଗୋଛି

ପ୍ରମୁଖ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଏସପିଙ୍କ
ନିକଟରେ ଲିଖୁଡ଼ ଅଭିଯୋଗ
କରିଛନ୍ତି । କାଳବାବା ଏବେ

ଫେରାର ଥୁବା ଜଣାପଡ଼ିଛି ।
ସୁଚନାଯୋଗ୍ୟ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାବା
ନିମାଳାରେ କିଛିଦିନ

ତଳେ ଏକ ବିବାଦୀୟ
ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଇଥୁଲେ । ଏମେଇ
ମହାମରଣ ଅନ୍ୟଭାବରୁଙ୍ଗ

ଭକ୍ତିଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉଡେଇନା
ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ସେହିପରି
କିମ୍ବିଳ ମନ୍ଦିରରେ ଗାନ୍ଧାରି

ଦିନକୁ ଦିନ ବିବଦ୍ୟା
ହେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାଳ ତାଙ୍କ ସାଧାରଣ୍ୟ
ନେଇ ଚଞ୍ଚା ଜୋର ଧରିଛି ।
ଏନେଇ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ
ଲାର୍ଡ୍‌ଯୁଦ୍ଧରେ ହାତି

କାନ୍ଦିପାତ୍ରୁଷ୍ଟାନ୍ ଧାର୍
କରାଯାଇଛି ।

e-Tender Reference No.-F- Can, e-Tender	
1-	Name of Work
2-	Tentative Length
3-	Work completion time
4-	Cost of Tender Document & Earnest Money Deposit (EMD)
5-	Date and Time of Publishing of Tender on official website
6-	Last date and Time of submission of Tender (With Tender Fee and EMD)
7-	Date and Timing of Bid opening
8-	Tender Inviting Authority
9-	Mode of Bid Submission
10-	PR No.
For further info jharkhandtenders.gov.in	

Very Short Notice	
D/FSD / AP/ RAN/06/25-26 Dated 23.06.2025	
<p>Consultancy services for preparation of complete Land Acquisition Proposal with ownership details and computation of cost of acquired land, Resettlement and Rehabilitation proposal & Forest Diversion Proposal including clearance of all stages as required as per latest guidelines for Ghaghri (on Hunterganj-Chatra, H-99) to Kauleshwari Mandir (on RCD Road) via Dantar road at Chatra in the state of Jharkhand from Consultants empanelled in Category-I with the Road Construction Department, Government of Jharkhand vide letter no -3063(S) W.E dated 22-08-2022 are allowed to bid.</p>	
<p>10.935 KM 60 Days</p>	
<p>Cost of Tender Document - Rs 5,000/- (Rupees Five Thousand) (Non-Refundable) through online mode only.</p>	
<p>MD :- Rs 20,000/- (Rupees Twenty Thousand) through online mode only. As per the Departmental Letter no.-4652(S) dated 06.10.2023, cost of tender document and Earnest Money Deposit will be received in line mode only through e-procurement portal (https://jharkhandtenders.gov.in) by Internet Banking/ NEFT/ RTGS facility as per Standard Operating Procedure (SOP) issued by Information Technology & e-Governance Department, Government of Jharkhand vide letter no - 120 dated 03.10.2023.</p>	
<p>25.06.2025, 05.00 PM</p>	
<p>03.07.2025, 12.30 PM</p>	
<p>04.07.2025, 12.30 PM</p>	
<p>Executive Engineer, Field Survey Division, Advance Planning, RCD, Ranchi, Nirupan Bhavan, 56 set Chowk, Doranda, Ranchi-834002, Mobile No-8051090751 e-Tendering (http://jharkhandtenders.gov.in)</p>	
<p>354253 Road (25-26) D</p>	
<p>Information please go through the website http://jharkhandtenders.gov.in</p>	
<p>Executive Engineer Field Survey Division,A.P D Road Construction Department,Ranchi</p>	

~~~~ ମଧ୍ୟମ କିସମ ଧାନ ରାଷ୍ଟ ~~~

ମଧ୍ୟମ କିସମ ଧାନର ୪୦-୩୦ଦିନିଆ ତଳି ରୁଆୟାଇପାରିବ। ବୁଦା ପ୍ରତି ୪୦ୟ ତଳି ଓ ବର୍ଗମିଟର ପ୍ରତି ୪୦ୟ ବୁଦା ଧାଡ଼ିରେ ରୁଆହୁ। ବିଲମ୍ବ କିସମ ଧାନର ୩୦-୩୦ଦିନିଆ ଧାନ ତଳି ରୁଆୟାଇପାରିବ। ବୁଦା ପ୍ରତି ୪୦ୟ ତଳି ଓ ବର୍ଗମିଟର ପ୍ରତି ୪୫ୟ ବୁଦା ଧାଡ଼ିରେ ରୁଆହୁ। ଏକର ପ୍ରତି ଅଧିକ ୧୦କ୍ଷ.ଗ୍ରା. ଯବକ୍ଷାରଜାନ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ। ଯେଉଁ ପ୍ଲାନରେ ଅଚ୍ୟତ୍କ ବର୍ଷା ହେଉ ଫାସଲ ଧୋଇହୋଇଯାଇଛି ସେଠି ଅନ୍ୟ ପ୍ଲାନରୁ ତଳି ସଂଗ୍ରହକରି ରୁଆ କାମ କରନ୍ତୁ। ତଳି ନ ମିଳିଲେ ରୁଆ ତଳି ପକାନ୍ତୁ। ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଗ୍ରଷ୍ଟ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାନ ଲଗାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଗାଯାଇପାରିବ। ତେଣୁ ମଧ୍ୟମ କିସମ ଜମି ପାଇଁ ୧୦୦ଦିନିଆ କିସମ ଯଥା ଅନଦି, ଖଣ୍ଡଗିରି, ପାରିଜାତ ଏବଂ ବିଲମ୍ବ କିସମ ଜମି ପାଇଁ ୧୦୦ ଏବଂ ୧୩୦ ଦିନିଆ କିସମ ଯଥା-ଲକ୍ଳାଟ, ସୁରେତ୍ର ଆଦି କିସମ ସଂଗ୍ରହକରି କାନ୍ତୁଆ ତଳି ଘରାରେ ଧାନ ଗଜା କରି ତଳି ପକାନ୍ତୁ ଏବଂ ୧୫ଦିନ ପରେ ତଳି ରୁଆହୁ। ତଳି ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ତଳିଯରାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର ଦିଅନ୍ତୁ।

ହରଡ୍ ପଂସଲରେ ପୋକ ଦମନ

ବର୍ଷାଦିନିଆ ସାଥକ ହରତ୍ ପଣସଳରେ ଫୁଲ ଧରିବାବେଳେ ବାଦ୍ଯୁଆ ପୋକ ଲାଗିଥାଏ । ଏହାର ଦମନ ପାଇଁ ପୋକଗୁଡ଼ିକୁ କିରୋସିନ ବା ଲୁଗାସଂଘ ପାଉଡ଼ର ପାଣିରେ ବୁଢ଼ାଇ ମାରି ଦିଅନ୍ତୁ । ହରତ୍ ପଣସଳରେ ନାଲି ଓ କଳ ଶଙ୍ଖାକୁଆ ପୋକ ପତ୍ରଖାଇ ଗଛକୁପତ୍ରସିନ କରିବିଥିନ୍ତି । ତେଣୁ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦ କି.ଗ୍ରା. କ୍ଲୋରୋପାଇକରିଷ୍ଟ ଗୁଣ୍ଠ ସକାଳ ବେଳା ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଏହାହାର ମଧ୍ୟ ପତ୍ରକଣା କରୁଥିବା ଫ୍ଲି ଭୁଙ୍ଗ ପୋକର ଦମନ ହୋଇଥାଏ । ତେରିଟେ ଲଗାଯାଇଥିବା ମୁଗ, ବିରି, ହରତ୍ ଆଦିଭାଲିଜାତୀୟ ପଣସଳରେ ସାହେବୀ ରୋଚ ଦେଖାଯାଏ । ଏହାର ଦମନ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ ମି.ଲି. ଲମିଡ଼ାକ୍ଲୋପିଉମିଶାଇଲ ସିଞ୍ଚନ କରିଦିଅନ୍ତୁ । ମୁଗ, ବିରି, ଛୁଇଁ ପାକଳ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଅମଳ କରିଦିଅନ୍ତୁ

ଶ୍ରୀ କାନ୍ତି ପାତ୍ର

ଚିନାବାଦାମ ଗାଷ କରିବା ସମୟରେ ଜୀମଙ୍କୁ ଗରାର ଚାଷକର
ମାଟି ଗୁଡ଼କରନ୍ତୁ । ହେଲ୍କର ପ୍ରତି ୧୨୦ କି.ଗ୍ରା. ମଞ୍ଜ ବ୍ୟବହାର
କରନ୍ତୁ (୧୩୫ କି.ଗ୍ରା. ଗୋପାଳଗା ଚିନାବାଦାମ) । ଧାଡ଼ିକୁ
ଧାଡ଼ି ୩୦ ସେ.ମି. ଓ ମଞ୍ଜକୁ ମଞ୍ଜ ୧୦ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନ
ରଖନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଲୋଟଣୀ ଜାତୀୟ ଚିନାବାଦାମ କରୁଥିଲେ ମଞ୍ଜକୁ
ମଞ୍ଜ ୧୪ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ହେଲ୍କର ପ୍ରତି
୨୪ ଗାଡ଼ି ଶତ ଗୋବର ଶତ ବା କମ୍ପୋଷ୍ଟ, ୪୦୦ କି.ଗ୍ରା.
କାଗଜ କଳ ମଲଜା ସହ ୨୦ କି.ଗ୍ରା. ଯବକ୍ଷାରଜାନ, ୪୦
କି.ଗ୍ରା. ଫସପରସ ଓ ୪୦ କି.ଗ୍ରା. ପଚାସ ଶେଷଓଡ଼ି ଚାଷ
ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଚିନାବାଦାମ ଗନ୍ଧକ ଓ ବୁନ୍ଦ
ଚାହିଦା ମେଘାଇବା ପାଇଁ ଫସପରସ ସାରକୁ ସିଙ୍ଗଳ ସୁପର
ଫସପରସ ଆକାରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନଚେତ ହେଲ୍କର
ପ୍ରତି ୨୪୦ କି.ଗ୍ରା. ଜିପ୍‌ସମ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଉଚ୍ଚ ଉପଦୂର
ଅଞ୍ଚଳରେ ଶେଷଓଡ଼ି ଚାଷ ବେଳେ ହେଲ୍କର ପ୍ରତି ୨୪ କି.ଗ୍ରା.
କୋରୋପାଇବିପରସ ଗୁଡ଼ ପ୍ରୟୋଗ କରିମାରେ ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ

କପାଟାଷରେ ପଡ଼ୁଛିଆ ପୋକ ଲାଗଲେ...

ପଡ଼ୁଛିଆଁ ପୋକ ଅର୍ଜକ ଦେଖାଗଲେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୨ ମି.ଲି. ଡାମିତାକ୍ଷେପିତିକିମ୍ବା ୧ ଗ୍ରାମ ଥାଯାମେଥାକ୍ତାମ ମିଶାଇ ସକାଳବେଳା ଶୁଶ୍ରୀଲା ପାଗ ଦେଖୁ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ଏହାଛନ୍ତି ଅଠିଳିଆ ଯତାର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ । କପାକାଷ କରିଥିଲେ କୋଡ଼ାଶୁଶ୍ରୀ କରି ଶୁଦ୍ଧା କେବି ଦିଅନ୍ତୁ । ଫସଲ ୧୦ ଦିନ ପରେ କିମ୍ବା ମା ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲେ ଅଗିଛିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଗଛ ୪୪ ଦିନର ହୋଇଯାଇଥିଲେ ସାଢ଼େ ତାରି ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ମି.ଲି. ହିସାବରେ ପ୍ଲାନୋପିଚ୍ଚୁ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ୧୪ ଦିନ ପରେ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରତି ୪.୫ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ମି.ଲି. ପ୍ଲାନୋପିଚ୍ଚୁ ମିଶାଇ ସ୍ଵେ କରନ୍ତୁ

-ବିଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷାଧାର, ଫ୍ଲୁଟ୍‌ର୍ଚମ୍‌ସ୍ଟର
ମୋ : ୯୪୪୭୭୭୦୮୦୮୪

ବ୍ୟାପିକ ସାହିତ୍ୟ ଓ ଚାରି ମନ୍ଦିର

(ଶେଷ ଭାଗ)

ସବୁଦ୍ଧିନୀଆ ଘାସ ଫସଲ ଜମିରେ
 ୪-୫ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହୁଥିବାରୁ ଅଧିକ
 ଖଚାର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।
 ମାଘାତୁଡ଼ିକରେ ବା ଜମିରେ ଏକର
 ପିଛା ୪ ତ୍ରାଙ୍ଗର ତ୍ରଳି ଗୋବର ଖଚ ବା
 କମ୍ପୋସ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥୁଥି ଏକର
 ପ୍ରତି ୧୦୦ କି.ଗ୍ରା. ସିଙ୍ଗଳ ସୁପର
 ଫସଲପେଟ ୩-୪ କି.ଗ୍ରା. ପରାସ ସାର
 ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଘାସ ଫସଲ ଅମଳ
 କରିବନ୍ତିବା ୭୦ଦିନ ପରେ ଏକର ପିଛା
 ୪୦କି.ଗ୍ରା. ଯୁଗିଆ ସାର ପ୍ରୟୋଗ
 କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଗୁହାଳର ଆବର୍ଜନା
 ମିଶା ପାଣି ଓ ଗୋମ୍ବ୍ର ପାରା ଘାସ
 କିଆରିରେ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ପାରାଘାସ ଭଲ
 ହୁସ । ଶ୍ଵାଇଲୋ ଫସଲ ପାଇଁ ଏକର ପିଛା
 ୧୦ ଗାଁ ଶତା ଗୋବରଖତ, ୮ କି.ଗ୍ରା.
 ଯବନ୍ଧାରଜାନ, ୨୪ କି.ଗ୍ରା. ଫସଲରେ
 ୩-୮ କି.ଗ୍ରା. ପରାସ ସାର ଶେଷ ଓଡ଼ିଗାଷ
 ଦେବେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବେ ।
 ବିହନ ପରିମାଣ ଓ ଲଗାରବା ପ୍ରଶାଳୀ
 ହାତିଆ ଘାସ ପାଇଁ ଏକର ପିଛା ୪
 ହଜାର ମୂଳ ବା କାଷ୍ଟ ଗିନି ଘାସ ପାଇଁ ୪
 ହଜାର ମୂଳ ବା କାଷ୍ଟ ଓ ପାରା ଘାସ ଚାଷ
 ପାଇଁ ୧୦ ହଜାର କାଷ୍ଟ ଦରକାର । କିନ୍ତୁ
 ପ୍ରତି ମଧ୍ୟରେ ଶତପତ୍ରିଶତ ଗଛ ହେବା
 ପାଇଁ ଏବଂ ପିଣ୍ଡି ୧୦ ଟଙ୍କା ଘାସ

ଖାଇବାକୁ ଦେବା ଉଚିତ । ୧ କି.ଗ୍ରା. ଦାନା
ବଦଳରେ ୪ କି.ଗ୍ରା. ସବୁଜ ଘାସ ଗାଇକୁ
ଦିଆଯାଇଲପାରିବ ।

ଘାସ ମୂଳ ଓ ମଞ୍ଜି ମିଳିବ କେଉଁଠୁ
ଖରିପ ରହୁ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଘାସ
ମଞ୍ଜି ଯଥା:- ମକା, ବରଚୁଡ଼ି, ବାଜରା,
ଏମ୍.ପି.ରେଣା ଆଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାଣୀ
ଟିକିଥା କେନ୍ତ୍ର ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କଲେ
ପାଇପାରିବେ । ବର୍ଷବ୍ୟାପୀ ସବୁଜ
ଗୋଖାଦ୍ୟ ଫେଲ ପାଇଁ ମୂଳ ଓ କାଣ୍ଡ
ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ୧୯୮୩ ସବୁଜ ଘାସ
ପ୍ରଦର୍ଶନ ଫାର୍ମ, ସରକାରୀ ଗୋପାଳନ
କେନ୍ଦ୍ର, ପଠାସ୍ତିତ ସବୁଜ ଘାସ ଫାର୍ମ,
ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗରାଷ୍ଟିତ ସରକାରୀ ଘାସ
ଫାର୍ମ, ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପରିସର ମଧ୍ୟ
ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପରିସର ମଧ୍ୟ
ମଧ୍ୟ ପାଇପାରିବେ ।

କ୍ଷେତ୍ର: ବିଦ୍ୟା ଆରମ୍ଭରେ ପାଠୀ ଚାରପାଇଁ
ପଡ଼ୁଥିଲୁକୁ ଗଛ ଲଗାଇଲେ ଏହା
ଖରଦିନେ ଛାଇ ଓ ଅଞ୍ଚଳ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି
ଯୋଗୁ ପ୍ରାଣୀମାନେ ଦେଖ ଆରାମରେ
ବୁଝନ୍ତି ।

-ଡା. ବୀରକିଶୋର ପରିଭ୍ରା, ସହକାରୀ

ଅଧ୍ୟାପକ, ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ ଓ
ପ୍ରାଣୀ ପାଳନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଯୋଆ

ગુજરાત પૂર્વ રાજી

ପ ସଲ ପାଇଁ ମଳିବତେନମ୍ ଏକ
ଅଶୁଣାଦ୍ୟ ଉପାଦାନ । ଅନ୍ୟ
ସମସ୍ତ ଅଶୁ ଉପାଦାନ ଅପେକ୍ଷା ଫୁଲର
ମଳିବତେନମଙ୍ଗୁ ସବୁଠାରୁ କମ ଆବଶ୍ୟକ
କରିଥାଏ । ସାମାନ୍ୟ ମଳିବତେନମ୍
ଅଭାବରେ ଫୁଲର ଅମଳ ପ୍ରାୟ ୩୦
ରୁ ୪୦ ଭାଗ କମିଯାଏ । ବିଶେଷକର
ଛୁଇଙ୍ଗାତୀୟ ଫୁଲର ଅମଳ ଅଧିକ
ପରିମାଣରେ କମେ ।

ପ୍ରସଲର ପୁଣ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ଉପାଦାନ ଯବକ୍ଷାରୟାନକୁ କ୍ରିୟାଶୀଳ କରିବା ମଲିବଡେନମ୍ବର ଜାମ । ପ୍ରସଲ ଯବକ୍ଷାରୟାନ ଉପାଦାନକୁ ନାଇତ୍ରେର ଏବଂ ଆମୋନିୟମ ଆକାରରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଉଭୟ ନାଇତ୍ରେର ଏବଂ ଆମୋନିୟମ ଉପାଦାନକୁ ପ୍ରସଲ -ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ରଖିପାରେ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ଦୁଇ ଉପାଦାନକୁ ଆମିନୋ ଅମ୍ବରେ ପରିଣିତ କରିବା ମଲିବଡେନମ୍ବର ଜାମ ; ଯାହାକି ପରେ ପ୍ରୋଟିନରେ ପରିଣିତ ହୁଏ । ମାଟିରେ ନାଇତ୍ରେ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଶାସ୍ତ୍ର ନଷ୍ଟ ହୁଏ । ନାଇତ୍ରେ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

ମାଳଗ୍ରାଙ୍ଗରେ ପରିଣତ ହୋଇ
ପରିଦେଶକୁ ପ୍ରଦୂଷଣ କରେ । ମାଟିରେ
ଠିକ୍ ପରିମାଣରେ ମଲିବତେନମ୍ ରହିଲେ
ନାଇଗ୍ରେସ ଶୀଘ୍ର ଆମୋନିୟମରେ
ପରିଣତ ହୋଇ ଫ୍ରେଶକୁ ଗ୍ରହଣ୍ୟାବ୍ୟ
ହୁଁ । ମାଟିରେ କେତେକ ଅଶ୍ଵବାଜାଶୁ
ଯଥା ରାଜଜ୍ଞାବିଯମ, ଆଜ୍ଞାଟବାକୁର,
ଆଜ୍ଞାଦ୍ଵିରିଳିନ୍ଧମ ଏବଂ କୋଷ୍ଟିରିତିଯମ
ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ନିଷ୍ଠ୍ୟ ଯବଶାରଯାନକୁ
ସମ୍ପଦକରି ଫ୍ରେଶକୁ ଯୋଗାନ୍ତି ।
ମଲିବତେନମ୍ ଉଚ୍ଚ ଅଶ୍ଵବାଜାଶୁମାନଙ୍କ

ପତ୍ରର ବୁଲ୍ ଶିରା ମଟି ଅଂଶରେ ଶୁଷ୍ଟ
ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ଦେଖାଯାଏ ।
ବିଶେଷକରି ଫୁଲକୋବିର ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ
ଅଣ୍ଟେରିଆ ହୋଇ ୧୦କୁଆ କାନ
ପରି ଠିଆ ହୋଇ ରହେ । ମୂଳାର
ପତ୍ରସ୍ତୁ ପିକା ସବୁଜ ହୁଁ । ବିଲାତି
ବାଇଗଣର ତଳ ପତ୍ର ଭିତରକୁ ପଚକୁ
ମୋଡ଼ି ହୁଁ ଏବଂ ପତ୍ର ମଟି ଭାଗ ଶୁଷ୍ଟିଲା
ଦେଖାଯାଏ । ଶେଷ୍ୟାତାୟ ଫ୍ରେଶର
ଉପର ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମେ ପିକା ହଳଦୀ
ରଙ୍ଗର ହୋଇ ତଳଭାଗକୁ ଗଠିକରେ ।

ଜାଣି ରଖନ୍ତୁ

ମିଶ୍ର ଶା ଓ ମାଛିଙ୍କ ଉପଦ୍ରବରୁ ରଖା
କରିବାକୁ ଶୁହାଳର ତଳକୁ ଦିନରେ
ଅନ୍ତତଃ ଥରେ ବା ଦୁଇଥର ପିନାଇଲ
ପ୍ରଭୃତି ବିଶେଷାଧିକ ପଦାର୍ଥରେ ସପା
କରନ୍ତୁ । ପିଣ୍ଡ ହୋଇଥିବା ଦାନା ଖୁଆନ୍ତୁ
ନାହିଁ । ଏହା ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ପକ୍ଷେ କ୍ଷତିକାରକ ।
ଶୁହାଳ ତଳ ଓଦା ରଖନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଓଦା
ରହିଲେ ବିଭିନ୍ନ ଗୋଗର ସମ୍ବାଦନା
ଥାଏ । ଶୁହାଳ ତଳକୁ ଶୁଖିଲା ରଖିବା ପାଇଁ
ପାଞ୍ଚିଂଶ ବା ବାଲି ବିକାନ୍ତୁ । କୁକୁଡ଼ା ଘରକୁ
ପରିଷାର ଏବଂ ଶୁଖିଲା ରଖନ୍ତୁ । ଲିଟରକୁ
ନିଯମିତ ବଦଳାନ୍ତୁ । ପିଣ୍ଡ ହୋଇଥିବା
ଦାନା ଖୁଆନ୍ତୁ ନାହିଁ । ବର୍ଷାରହୁରେ ଗୋ-
ପିଣ୍ଡିଟି । ୧୯୧୧୫୦୦ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨

